

Labklājības ministrija

Monetārās nabadzības rādītāju izmantošana nabadzības un ienākumu nevienlīdzības mazināšanai

Evija Kūla

LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā eksperte
2015.gada 17.februārī

Labklājības ministrija

EU-SILC dati ir nozīmīgi politikas veidošanā Latvijas un ES līmenī

Ikvienas izmaiņas rīcībpolitikā tiek plānotas un ieviestas, pamatojoties uz statistikas datiem, kuri norāda uz konkrētu problēmu vai problēmām

Nabadzības un ienākumu nevienlīdzības mazināšana ir valdības (arī ES) dienaskārtībā

Labklājības ministrija

Pamatojoties uz datiem, no 2015.gada 1.janvāra:

Strādājošajiem

- samazināta vispārējā iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme no 24% līdz 23%;
- palielināta minimālā bruto darba alga līdz € 360 mēnesī (+ € 40);
- bērns, kurš vasaras brīvlaikā strādās, nebūs jāsvītro no vecāka algas nodokļa grāmatiņas kā apgādājamais (ģimenei kopā divi nodokļu atvieglojumi).

Ģimenēm ar bērniem

- paaugstināts ģimenes valsts pabalsts par otro un trešo bērnu, attiecīgi 1= € 11.38; 2= € 22.76; 3= € 34.14;
- palielināts bērnu uzturlīdzekļu apmērs par bērnu līdz 7 g.v. līdz € 90 (+ € 18.86) un līdz € 108 par jauniešiem no 7-18 g.v. (+ € 29.74).

Citām sociālā riska grupām

- pieaugs slimības, bezdarbnieku, maternitātes, paternitātes un vecāku pabalsti, jo atcelti pabalstu izmaksu ierobežojumi;
- paplašināts atbalsta bērniem ar celiakiju saņēmēju loks;
- palielināts valsts sociālais pabalsts Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku (ČAES) likvidēšanas dalībniekiem un mirušo ČAES likvidēšanas dalībnieku ģimenēm līdz € 100 (+ € 14.63).

17.02.2015.

Mācību seminārs EU-SILC intervētājiem

Labklājības ministrija

Minimālie ienākumi

2014.gada 21.oktobrī valdībā apstiprināta Koncepcija
«Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu»

Koncepcija paredz:

- 1) noteikt valstī vienotu, adekvātu un pamatotu minimālā ienākuma līmeni;
- 2) izmantot jauno minimālā ienākuma līmeni politikas veidošanā.

Labklājības ministrija

Kāpēc nepieciešams jauns minimālā ienākuma līmenis?

Valstī noteiktie minimālo ienākumu līmeņi nav sasaistīti ar sociālekonomiskās situācijas raksturojošajiem rādītājiem,

→ tāpēc minimālo ienākumu apmēri ir neadekvāti zemi;

→ tā rezultātā ir augsts nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju skaits un augsta ienākumu nevienlīdzība.

Labklājības ministrija

Normatīvajos aktos noteiktie minimālie ienākumu līmeņi un atsevišķi minimālo ienākumu apmēri

- IIN neapliekamais minimums vispārējā gadījumā – 75 €, par apgādībā esošām personām – 165 €
- Minimālā pensija – sākot no 70 €, balstoties uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu – 64 €
- Garantētā minimālā ienākuma līmenis – 50 €
 - vidējais GMI pabalsta apmērs vienam saņēmējam mēnesī - 35 € / 20,9 tūkst. GMI pabalsta saņēmēju*
- Trūcīgas personas ienākumu līmenis – 128 €
 - ja pašvaldība saistošajos noteikumos nav noteikusi augstāku GMI līmeni, tad tie cilvēki, kuru ienākumi ir no 50 € – 128 €, materiālo palīdzību nesaņem / 64,2 tūkst. trūcīgas personas*

* 2014.gada decembra dati

Labklājības ministrija

Kā turpmāk plānots aprēķināt minimālā ienākuma līmeni?

Sasaistīt to ar iedzīvotāju ienākumiem, proti, minimālā ienākuma līmeni noteikt **40% apmērā no iedzīvotāju ekvivalento ienākumu mediānas** (jeb ienākumu viduspunkta)

2015.gadā minimālā ienākuma līmenis veido 139 € mēnesī pirmajai personai mājsaimniecībā, pārējiem - 70% no pirmā pieaugušā patēriņa – 97 €

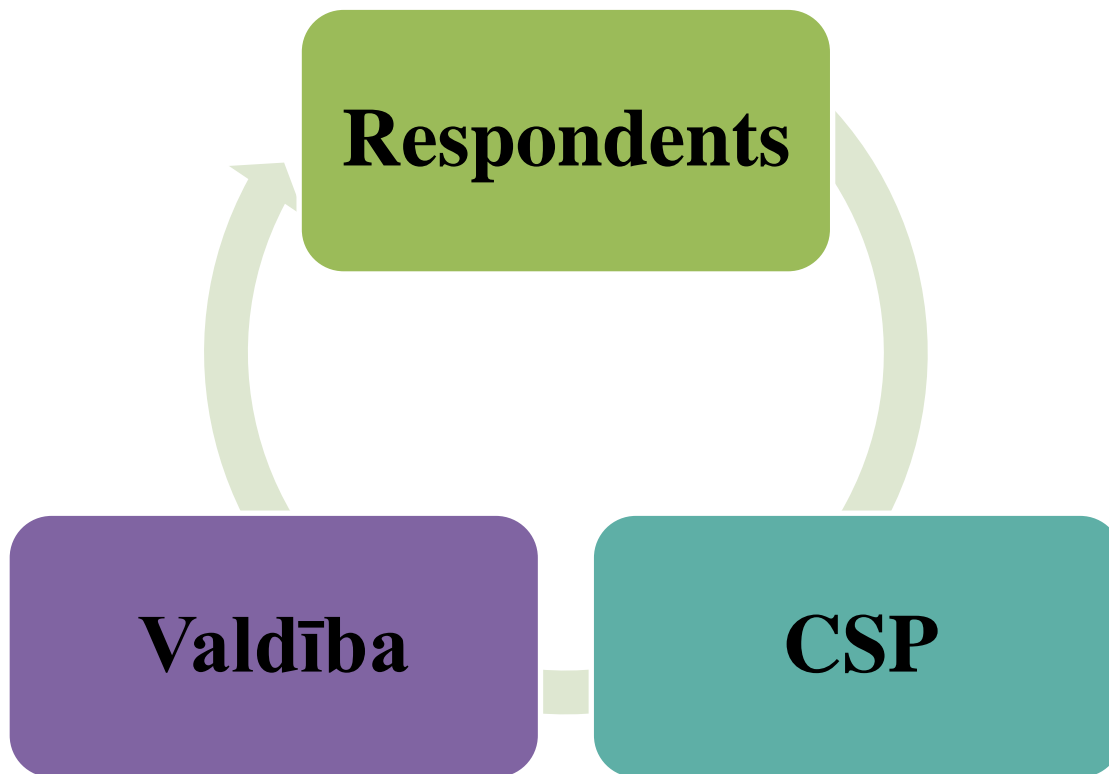

Minimālā ienākuma līmenis katru gadu mainīsies atbilstoši mājsaimniecību rīcībā esošo ienākumu izmaiņām (jo lielāki ienākumi respondentiem, jo lielāks minimālā ienākuma līmenis)

Labklājības ministrija

Kā nonākt līdz minimālā ienākuma līmenim?

Labklājības ministrija

Šobrīd tiek izvērtēta minimālā ienākuma līmeņa apmērs ar dažādiem ienākumu veidiem

IIN neapliekamais minimums

- Lai palielinātu ienākumus strādājošajiem ar zemu atalgojumu

Garantētā minimālā ienākuma līmenis

- Lai uzlabotu cilvēku ar viszemākajiem ienākumiem situāciju

Bāzes jeb sociālā pensija

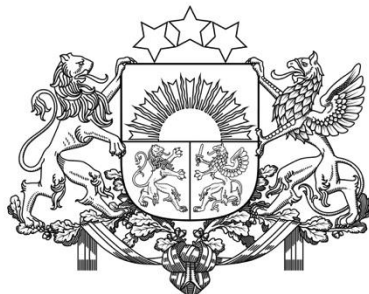
- Lai paaugstinātu pensionāru ar zemiem ienākumiem situāciju

Valsts sociālie pabalsti (17)

- Lai pilnveidotu atbalstu lielākiem sociālajiem riskiem pakļautajiem iedzīvotājiem

Bezdarbnieka pabalsts

- Lai uzlabotu bezdarbnieku situāciju

Labklājības ministrija

Paldies par uzmanību!

www.lm.gov.lv

Twitter:@Lab_min

Flickr.com:Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba